

CZĘŚĆ I

ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Fizjologia, patofizjologia układu moczowego (prenatalnie, noworodek, dziecko) – Małgorzata Pańczyk-Tomaszewska, Małgorzata Mizerska-Wasiak	3
1.1. Budowa i funkcje nefronu	4
1.2. Funkcja hormonalna nerek	8
2. Diagnostyka prenatalna i możliwości leczenia wad układu moczowego płodu – Anna Piaseczna-Piotrowska, Krzysztof Szaflik	11
2.1. Prawidłowy obraz ultrasonograficzny dróg moczowych	14
2.2. Wady wrodzone nerek i dróg moczowych	15
3. Diagnostyka obrazowa w urologii pediatricznej – Maria Uliasz	37
3.1. Ultrasonografia	38
3.2. Tomografia komputerowa	47
3.3. Cystouretrografia mikiyjna	54
3.4. Scyntygrafia	55
3.5. Rezonans magnetyczny	56
3.6. Radiologia konwencjonalna	61
3.7. Wnioski	63
4. Badania czynnościowe układu moczowego u dzieci – Hanna Szymanik-Grzelak	65
4.1. Badanie urodynamiczne	65
5. Niewydolność nerek w chorobach urologicznych – leczenie nerkozastępcze – Ryszard Grenda	87
5.1. Odmiany niewydolności nerek	88
5.2. Odmiany leczenia nerkozastępczego	91
6. Dziecko z zaburzeniami w oddawaniu moczu i moczeniem nocnym – Michał Maternik	101
6.1. Epidemiologia i definicje	101
6.2. Rozpoznanie	102
6.3. Diagnostyka	104
6.4. Leczenie – informacje ogólne	108
6.5. Specyficzne zaburzenia czynności pęcherza	109
6.6. Podsumowanie	123

127	7.1. Definicje
127	7.2. Etiologia i czynniki ryzyka zakażeń układu moczowego
130	7.3. Objawy i rozpoznanie zakażeń układu moczowego u dzieci
135	7.4. Leczenie
144	7.5. Bezobjawowy bakteriomocz
145	7.6. Badania obrazowe u dzieci z ZUM
147	7.7. Profilaktyka
149	7.8. Konsekwencje ZUM u dzieci

część II

NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE CHOROBY I WADY UKŁADU MOCZOWEGO

157	8. Wady rozwojowe nerek – Paweł Osemiak, Paweł Nachulewicz
158	8.1. Wady liczby nerek
160	8.2. Wady położenia nerek
164	8.3. Wady kształtu nerek
164	8.4. Wady wielkości i budowy nerek
173	8.5. Wady układu zbiorczego
177	9. Wodonercze – Andrzej Gołębiwski
177	9.1. Wprowadzenie
178	9.2. Definicja
178	9.3. Klasyfikacja
178	9.4. Patofizjologia
180	9.5. Epidemiologia
180	9.6. Obraz kliniczny
183	9.7. Diagnostyka porodzeniowa
188	9.8. Leczenie wodonercza
191	9.9. Rokowanie, odległe wyniki
195	10. Moczowody obrzymie – Andrzej Gołębiwski
195	10.1. Wprowadzenie
196	10.2. Definicja
196	10.3. Klasyfikacja moczowodów obrzymych
196	10.4. Epidemiologia
198	10.5. Etiologia
201	10.6. Objawy kliniczne
201	10.7. Diagnostyka
205	10.8. Leczenie moczowodów obrzymych
208	10.9. Rokowanie, odległe wyniki
211	11. Odktyw pęcherzowo-moczowodowy – Marcin Polok
212	11.1. Epidemiologia, etiologia i patofizjologia
213	11.2. Klasyfikacja
214	11.3. Objawy kliniczne
214	11.4. Rozpoznanie
218	11.5. Leczenie zachowawcze
219	11.6. Leczenie operacyjne
225	12. Zdwojenie układu kielichowo-miedniczkowego, ureter duplex – Wojciech Dębek
225	12.1. Rozwój nerek i moczowodu, patofizjologia
229	12.2. Epidemiologia

12.3. Objawy kliniczne	229
12.4. Badania obrazowe w zdwojeniu układu kielichowo-miedniczkowego	230
12.5. Leczenie	233
13. Zastawki cewki tylnej – Stanisław Warchol	237
14. Spodziectwo – Jerzy Czyż	253
14.1. Epidemiologia	254
14.2. Embriologia	254
14.3. Etiologia i czynniki ryzyka	255
14.4. Postacie kliniczne i klasyfikacja	257
14.5. Diagnostyka	260
14.6. Leczenie	261
15. Wnętrostwo – Jan Karol Wolski	277
15.1. Wstęp	277
15.2. Występowanie	278
15.3. Embriologia zstępowania	279
15.5. Diagnostyka	283
15.6. Postępowanie	284
15.7. Następstwa wnetrostwa	287
15.8. Podsumowanie	289
16. Żylaki powrózka nasiennego – Przemysław Wolak	293
16.1. Definicja	293
16.2. Epidemiologia i patofizjologia w ŻPN	294
16.3. Rozważania anatomiczne	294
16.4. Objawy kliniczne	296
16.5. Postępowanie	300
16.6. Podsumowanie	303
17. Choroby napletka u dzieci – Maciej Bagłał	307
17.1. Anatomia napletka	307
17.2. Biologiczne dojrzewanie napletka	308
17.3. Fizjologiczne wąski napletek	311
17.4. Stan zapalny napletka	313
17.5. Stulejka	314
17.6. Złupek	315
17.7. Podsumowanie	316
18. Kamica układu moczowego – Beata Jurkiewicz	319
18.1. Objawy kamicy	322
18.2. Diagnostyka	322
18.3. Epidemiologia	325
18.4. Potencjalne powikłania i zagrożenia związane z kamicą	326
18.5. Postępowanie	326
19. Nowotwory układu moczowo-płciowego u dzieci – Jan Godziński	343
19.1. Nerki	343
19.2. Pęcherz moczowy i prostata	345
19.3. Pochwa i macica	346
19.4. Gonady	346
19.5. Podsumowanie	350
20. Wady wrodzone oraz choroby przewlekłe pęcherza moczowego u dzieci – Beata Jurkiewicz	355
20.1. Wady wrodzone pęcherza moczowego u dzieci	355
20.2. Przewlekłe choroby pęcherza moczowego	362

21. Zastosowanie laparoskopii w chorobach urologicznych	
– <i>Wojciech Choiński</i>	377
21.1. Historia	378
21.2. Zalety i ograniczenia chirurgii laparoskopowej	381
21.3. Zaburzenia patofizjologiczne w czasie operacji laparoskopowych	389
21.4. Dostęp do narządu operowanego	390
21.5. Uzyskanie przestrzeni operacyjnej w jamie otrzewnowej	391
21.6. Operacje urologiczne u dzieci	392
21.7. Powikłania w chirurgii mało inwazyjnej u dzieci	393

CZĘŚĆ III

STANY NAGŁE W UROLOGII DZIECIĘCEJ

22. Urazy układu moczowego u dzieci – Adam Hermanowicz,	
<i>Małgorzata Kowalska</i>	399
22.1. Epidemiologia	399
22.2. Urazy nerek	400
22.3. Urazy pęcherza moczowego	404
22.4. Urazy cewki moczowej	405
22.5. Urazy moczowodu	406
23. Ostra moszna – Maria Wieczorek-Grohman	409
23.1. Epidemiologia	409
23.2. Patogeneza	410
23.3. Objawy kliniczne	411
23.4. Diagnostyka i rozpoznanie	412
23.5. Leczenie	414
24. Kolka nerkowa – Joanna Samotyjek	417
24.1. Etiologia i epidemiologia	417
24.2. Rozpoznanie	420
24.3. Leczenie kolki nerkowej	422
25. Krwiomocz/krwinkomocz – Katarzyna Jobs	429
25.1. Definicje	429
25.2. Występowanie	430
25.3. Patofizjologia	430
25.4. Diagnostyka	434
25.5. Postępowanie	438
Skorowidz	441